

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
GJYKATA E LARTË
KOLEGJI ADMINISTRATIV**

**Nr. 18/2022 i Regjistrimit Themeltar
Nr. 18/2022 i Vendimit**

**VENDIM
NË EMËR TË REPUBLIKËS**

Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me trup gjykues të përbërë nga:

**Sokol SADUSHI - Kryesues
Asim VOKSHI - Anëtar
Gentian MEDJA - Anëtar**

më datë 07.07.2022, mori në shqyrtim kërkesën administrative nr. 18/2022, që u përket palëve:

KËRKUES: Shoqëria “Murati - D” sh.p.k,
OBJEKTI: Konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm të gjykimit të çështjes me nr. 31140-00045-86-2020 dhe numër akti 11722, datë 13.01.2020.
BAZA LIGJORE: Nenet 299/1- 399/12 të Kodit të Procedurës Civile, neni 6 i Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut.

Në çështjen administrative:

PADITËS: Shoqëria “Murati - D” sh.p.k
PADITUR: Bashkia Pogradec
OBJEKTI: Detyrimin për përmbushjen e detyrimit kontraktor...

KOLEGJI ADMINISTRATIV I GJYKATËS SË LARTË

pasi dëgjoji relatimin e gjyqtarit, z. Sokol Sadushi, dhe si bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I. Rrethanat e çështjes.

1. Nga dosja gjyqësore rezulton se pala kërkues shoqëria “Murati - D” sh.p.k, i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Korçë me padinë me objekt “*Detyrimin e palës së paditur për përmbushjen e detyrimit kontraktual, duke i paguar shumën e pashlyer*”

të kontratës së furnizimit në vlerën 965.412 lekë, si dhe kamatëvonesat ligjore të kësaj shume nga data 17.01.2010 deri në ekzekutimin e plotë të vendimit”.

2. **Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Korçë**, me vendimin nr. 1443, datë 27.09.2019, ka vendosur: “-Pranimin e padisë. Detyrimin e palës së paditur Bashkia Pogradec t’i paguaj palës paditëse “Murati - D” sh.p.k, shumën 859.812 lekë si detyrim kontraktor, shumën 303.3018 lekë si kamatëvonesa dhe shumën 23.19 lekë si kamatëvonesë ditore pas datës 02.07.2019”.

3. Ndaj vendimit të sipërcituar, pala e paditur Bashkia Pogradec ka bërë ankim dhe aktualisht çështja objekt gjykimi ndodhet pranë Gjykatës Administrative të Apelit dhe është në pritje të gjykimit.

4. Për sa më sipër, kërkuesi shoqëria “Murati - D” sh.p.k, ka pretenduar shkeljen e afatit të arsyeshëm në Gjykatën Administrative të Apelit, me këto shkaqe:

- Në bazë të nenit 399/2, në gjykimin administrativ në apel, afati i arsyeshëm i përfundimit të gjykimit është 1 vit nga fillimi i tij. Për rastin konkret, nga data e regjistrimit në Gjykatën Administrative të Apelit 13.01.2020 dhe deri sot, datë 25.03.2022 ka kaluar një kohë prej 2 vite e 2 muaj e 12 ditë.

- Kjo çështje nuk është komplekse, pasi janë vetëm 2 palë në proces dhe ss e ndërlikuar, pasi pala e paditur e ka pranuar detyrimin, qoftë para se të shkojë çështja në gjykatë dhe gjatë gjykimit në shkallë të parë. I vetmi pretendim është pamundësia financiare për të përmbushur detyrimin për shkak të borxheve ndaj të tretëve.

- Për kërkuenin shuma 859.812 lekë është relativisht e madhe dhe mos shlyerja për një kohë të gjatë, i ka sjellë dëm të madh në vazhdimin e funksionimit normal të shoqërisë dhe, për më tepër, në kushtet e krizës që po kalojmë.

- Në zbatim të nenit 399/2 të Kodit të Procedurës Civile, i kërkojmë Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë të vendos pranimin e kërkesës dhe të përshpejtojë gjykimin e kësaj çështje.

II. Vlerësimi i Kolegjit Administrativ

5. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë (në vijim Kolegji) konstaton se kërkesa është paraqitur nga një subjekt i legjitimuar. Kërkuesi shoqëria “Murati - D” sh.p.k, përfaqësuar nga Avokat Veap Aga, rezulton të jenë në cilësinë e palës paditëse në procesin gjyqësor për të cilin është regjistruar ankimi me nr. regjistri themeltar 31140-00045-86-2020, datë 31.01.2020 në Gjykatën Administrative të Apelit.

6. Kërkesa është në kompetencën e këtij Kolegji, sipas nenit 399/6, pika 1, shkronja b), të Kodit të Procedurës Civile, pasi përmes saj kërkohet konstatimi i shkeljes së afatit të arsyeshëm në gjykimin e çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit. Kërkesa i plotëson elementët e parashikuar në nenin 399/5, pika 1, të Kodit të Procedurës Civile si dhe është e shoqëruar me të gjitha aktet e tjera të nevojshme, të përcaktuar në nenin 399/5, pika 2, të Kodit të Procedurës Civile.

7. Kolegji vlerëson se parimi i gjykimit brenda afatit të arsyeshëm ka një rëndësi themelore për gjykimin civil/administrativ, pasi përbën dhe një nga elementët e procesit të rregullt ligjor, të parashikuar në nenin 6 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut. Ky parim bazohet në postulatën “Drejtësia e vonuar është drejtësi e mohuar”. Shkalla e respektimit të këtij parimi përcakton në mënyrë të ndjeshme dhe efektivitetin e procesit gjyqësor. (Shih vendimin H. kundër Francës, datë 24.10.1989 të GJEDNJ)

8. Kolegjin çmon të theksojë praktikën e konsoliduar të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (në vijim GJEDNJ), e cila ka përcaktuar se periudha e afatit të arsyeshëm për përfundimin e një procesi gjyqësor civil shtrihet, që nga momenti i ngritjes së padisë tek momenti i ekzekutimit të vendimit gjyqësor. (shih vendimin Qufaj kundër Shqipërisë; Vendimin Scopelliti kundër Italisë, datë 23.11.1993 të GJEDNJ). Gjykata ka një pozitë

kryesore dhe të veçantë, pasi është i vetmi organ që është përgjegjës për dhënien e drejtësisë dhe si e tillë merr pjesë në mënyrë të detyrueshme në të gjitha marrëdhëniet që krijohen gjatë gjykimit të çështjes.

9. Në vijim, të jurisprudencës së konsoliduar GJEDNJ ka identifikuar disa elemente përbërëse të këtij standardi. Në referim të saj rezulton se në përlllogaritjen e afatit të arsyeshëm merren në konsideratë faktorë të ndryshëm, të tilla si: kompleksiteti i çështjes; sjellja e palëve ndërgjyqëse; sjellja e autoriteteve gjyqësore dhe administrative. (*Shih vendimin Buchholz kundër Republikës Federale Gjermane datë 06.05.1981 dhe Bjeliç kundër Sllovenisë ap. nr. 50719\06, datë 18.10.2012. të GJEDNJ*)

10. Kolegji vlerëson se në vlerësimin e kompleksitetit të çështjes, merr në konsideratë të gjithë faktorët dhe elementet që kanë të bëjnë me çështjen, natyrën e interesave të përfshira në të, rëndësinë e fakteve, rëndësinë e zgjidhjes ligjore, numrin e personave të akuzuar dhe të dëshmitarëve, elementet ndërkombëtarë, lidhja e çështjes me çështje të tjera dhe ndërhyrja e personave të tjerë në procedurë. (*Shih vendimin Trggiani kundër Italisë datë 19.02.1991; Manieri kundër Italisë dt. 27.02.1992, Stefancic kundër Sllovenisë, datë 25.10.2012 të GJEDNJ*)

11. Për sa i përket sjelljes së kërkuarit, Kolegji çmon se ky kriter lidhet me mënyrën se si janë sjellë palët në proces ndaj procedimit, dilijencën e treguar prej tyre për përfundimin e procesit, pengesat që ato kanë krijuar dhe faktorë të tjerë që janë të lidhur me veprimet ose mosveprimet e tyre që kanë ndikuar në ecurinë e procesit. Megjithatë, kjo duhet vlerësuar rast pas rasti vlerëson gjykata, pasi një person nuk është i detyruar të bashkëpunojë me autoritetet proceduese në mënyrë aktive për të përshpejtuar procedurat gjyqësore që çojnë në dënimin e tij. (*shih vendimin Eckkle kundër Republikës Federale Gjermane, dt. 15.07.1982 të GJEDNJ*)

12. Kolegji vlerëson se për sa i përket sjelljes së autoriteteve për vlerësimin e kohëzgjatjes së afatit të arsyeshëm të gjykimit, GJEDNJ ka vlerësuar se vetëm vonesat që i atribuohen shtetit mund të merren parasysh. Këto vonesa mund të shkaktohen ose nga autoritetet gjyqësore ose nga autoritetet administrative. Shkaqet e kësaj natyre në jurisprudencën e GJEDNJ janë vënë në dukje si p.sh.: bashkimi i gabuar i disa çështjeve që ka shkakuar vonesa të panevojshme, shtyrjet e pabazuara në ligj të seancave gjyqësore, pezullimi i kundërligjshëm i procesit gjyqësor, vonesat nga ana e agjencive publike ligjzbatuese të shtetit në dorëzimin e provave të kërkuara nga gjykata, transferimi i çështjeve penale nga një gjykatë në tjetrën, mbajtja e seancave të apelimeve. (*Shih vendimin Ewing kundër Mbretërisë së Bashkuar*)

13. Në çështjen objekt gjykimi, Kolegji konstaton se në momentin e regjistrimit të kërkesës në Gjykatën e Lartë çështja e ka kaluar afatin e shqyrtimit në Gjykatën Administrative të Apelit, siç përcaktohet në nenin 399/2, pika 1, shkronja a) të Kodit të Procedurës Civile (1 vit), pasi nga regjistrimi i çështjes në Gjykatën Administrative të Apelit dhe deri në paraqitjen e kësaj kërkesë ka kaluar një kohë prej 2 vjet.

14. Duke marrë në vlerësim standardet e përcaktuar nga jurisprudenca e GJEDNJ në lidhje me afatin arsyeshëm nuk rezulton që çështja objekt gjykimi të jetë pezulluar, të jetë shtyrë gjykimi për shkak të kërkesave të palës kërkuese. Çështja nuk paraqitet shumë komplekse nga natyra e saj, pasi ka të bëjë me të drejtat subjektive, të cilat pretendohen se janë cenuar nga veprimet e paligjshme të palës së paditur, organ i administratës publike. Nga ana tjetër, nuk konstatohet ndonjë sjellje e palëve që të ketë ndikuar në kohëzgjatjen e procesit.

15. Kolegji vlerëson se në lidhje me mosveprimin e gjykatës që nga momenti i depozitimit të ankimit e deri në datën që kërkuarja ka paraqitur kërkesën për konstatimin e shkeljes së afatit të shqyrtimit, duhet mbajtur në konsideratë ngarkesa individuale e gjyqtarit relator, si dhe ngarkesa e këtij të fundit në raport me gjyqtarët e tjerë. Në lidhje me çështjen

objekt gjykimi, gjyqtari relator, pasi u njoh me kërkesën, ka depozituar më datë 16.05.2022 mendim me shkrim, në të cilën ka parashtruar se si relatore ka një ngarkesë prej 4500 dosje dhe se mesatarisht planifikon 30 çështje në muaj. Për shqyrtimin e çështjeve zbatohet rendi kronologjik, me pikë referimi datën e regjistrimit. Gjyqtarja ka theksuar se kjo çështje i ka kaluar për shqyrtim me shortin e datës 30.04.2021, pas largimit nga detyrat të relatorit të mëparshëm.

16. Kolegji thekson se vonesa e gjatë në shqyrtimin e mosmarrëveshjes konkrete objekt gjykimi, është rrjedhojë e një problematike të përgjithshme që tejkalon rastin konkret. Përbën një fakt të njohur botërisht se reforma në drejtësi ka shkarkuar/pezulluar një numër të konsiderueshëm gjyqtarësh në Republikën e Shqipërisë. Ky proces natyrshëm ka krijuar kosto për qytetarët në tejzgjatjen e afateve për gjykimin e çështjeve gjyqësore. Këto vështirësi janë proporcionale në raport me të mirën e përgjithshme që padyshim krijon procesi i reformës.

17. Komisioni i Venecias ka theksuar se reforma në drejtësi, procesi i verifikimit të gjyqtarëve/prokurorëve në Shqipëri, ishte e domosdoshme edhe nëse do të sillte pasoja të paparashikuara. Përveç aspekteve të padyshimta pozitive mbi cilësinë e gjyqësorit në planin afatgjatë, në një periudhë afatshkurtër procesi i verifikimit ndikon në numrin e gjyqtarëve aktiv në sistem duke shkaktuar problem të përkohshme praktike derisa të bëhet zëvendësimi i tyre (*Shih European Commission for Democracy through law (Venice Commission) Albania opinion on the appointment of judges to the Constitutional Court*).

18. Kolegji vlerëson të sjellë në vëmendje “Raportin mbi gjendjen e sistemit gjyqësor dhe veprimtarinë e Këshillit të Lartë Gjyqësor për vitin 2021”. Në gjetjet e këtij raporti rezulton se sistemi gjyqësor në vendin tonë parashikon një gjykatë apeli të juridiksionit administrativ. Në këtë gjykatë gjatë vitit 2021 kanë ushtruar detyrën 5 gjyqtarë, nga 13 të tillë që parashikohet në organikë. Si rezultat i kësaj organike të reduktuar, Këshilli i Lartë Gjyqësor ka ndërmarrë masa për të zgjidhur situatat e krijuara si pasojë e numrit të reduktuar të gjyqtarëve, duke përdorur skemën e caktimit të gjyqtarëve për gjykimin e çështjeve të veçanta në gjykata të tjera të ndryshme nga ku kanë emërimin e përhershëm. Nga të dhënat e raportit rezulton se në Gjykatën Administrative të Apelit, ka rritje të ngarkesës me 399 dosje më tepër për t’u shqyrtuar nga secili gjyqtar. Backlog-u në fund të vitit 2021, vitit referues, rezulton prej 18.415 çështje, që shënon edhe një rritje prej 21% në krahasim me fundin e vitit 2020. Nga shqyrtimi i kushteve dhe të dhënave në raport evidentohet fakti se Gjykata Administrative e Apelit është koshiente për problematikën, duke i dhënë prioritet çështjeve të vjetra, duke ulur numrin e çështjeve jashtë afatit.

19. Kolegji vlerëson se rrethanat e mësipërme janë pasur në vëmendje edhe nga ligjvënësi në kohën e miratimit të ndryshimeve ligjore, konkretisht me ligjin nr. 38/2017 të Kodit të Procedurës Civile, duke parashikuara Kreun X “Gjykimi i kërkesave për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm përshpejtimin e procedurave dhe shpërblimin e dëmit”. Neni 399/2, pika 3 i Kodit të Procedurës Civile parashikon: “Në kohëzgjatjen e gjykimit ose të procedimit, nuk llogaritet koha kur çështja është pezulluar për shkaqe ligjore, kur është shtyrë për shkak të kërkesave të palës kërkuese, sipas këtij kreu, ose kur shfaqen rrethana të pamundësisë objektive për procedim.”. Kolegji çmon se legjislatori me ndryshimet e Kodit të Procedurës Civile ka parashikuar shprehimisht rrethanat e pamundësisë objektive për llogaritjen e afateve në kohëzgjatjen e gjykimit si një shkak objektiv që shkarkon nga përgjegjësia për tejkalimin e afatit të fiksuar në nenin 399/2, pika 2 të Kodit të Procedurës Civile.

20. Për sa më sipër, rezulton se mosveprimi i gjykatës nuk ka ndodhur për shkaqe subjektive që lidhen me vlerësime dhe qëndrime abuzive të gjyqtarit. Gjyqtari ka realizuar dhe një praktikë sesi merr në shqyrtim çështjet për të cilat është në cilësinë e relatorit. Rezultoni se shqyrtimi i tyre bëhet duke marrë në konsideratë çështjen më të hershme të

regjistruar. Kolegji vlerëson se duke marrë në konsideratë rastet që GJEDNJ ka përcaktuar se çfarë përbën sjellje të gjykatës, e cila ndikon në cenimin e parimit të gjykimit brenda një afati të arsyeshëm, vlerësohet se rastet kur gjykata është në pamundësi objektive dhe pa vullnetin e saj, për të gjykuar brenda një afati të arsyeshëm, për shkak të ngarkesës së madhe, akumulimit ndër vite të dosjeve në gjykatë, shkurtimit të numrit të gjyqtarëve në sistem, si dhe duke mos anashkaluar ndryshimin e gjyqtarëve relator ndër vite, nuk përbëjnë cenim të këtij standardi. Gjyqtari relator ka marrë të gjitha masat e nevojshme duke përcaktuar dhe kriteret transparente për marrjen sipas radhës së vjetërsisë të çështjeve që i janë caktuar në cilësinë e gjyqtarit relator.

21. Kolegji vlerëson se parimi i gjykimit brenda një afati të arsyeshëm nuk duhet të keqkuptohet, pasi shpejtësia e kryerjes së veprimeve procedurale nuk e përjashton, përkundrazi, e nënkupton kryerjen me cilësi të këtyre veprimeve të gjykatës. Në asnjë rast cilësia e procesit të rregullt ligjor dhe e vendimmarrjes së gjykatës nuk duhet të sakrifikohet për sasinë e afatit të arsyeshëm apo edhe ekonominë gjyqësore në tërësi.

22. Për sa më sipër, Kolegji vlerëson se duhet të vendoset rrëzimi i kërkesës, pasi nuk vërehet ndonjë zvarritje e qëllimshme e saj nga gjyqtari relator.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, në bazë të nenit 1, pika 2 të ligjit nr. 49/2012 “*Për Gjykatat Administrative dhe Gjykimin e Mosmarrëveshjeve Administrative*” dhe nenit 399/8 të Kodit të Procedurës Civile,

VENDOSI:

Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe i formës së prerë.

Tiranë, më 07.07.2022